

pr. mail: vandloeb@vesthimmerland.dk

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL REGULATIVER for:

- Lerkenfeld Å
- Afløb fra Gislum Enge
- Mejlstrup Bæk
- Troelsbæk
- Bygum Bæk
- Stistrup Møllebæk
- Lillemølle Bæk
- Kastkær Bæk Vest
- Mejlsigbækken
- Stensbækken
- Afløbsgrøft fra Gedsted
- Afløbsgrøft fra Foulum
- Mejeribækken
- Skelgrøften
- Lilleåen
- Odderbæk
- Svingelbjerg Bæk
- Østerbløde Bæk
- Skelgrøft fra Østrup

Danmarks Naturfredningsforening Vesthimmerland (DN-V) skal herved afgive høringsvar til forslagene til nye regulativer for overstående 19 vandløb i Vesthimmerlands Kommune.

Høringsvaret er opbygget med en generel del med bemærkninger, der retter sig mod alle eller hovedparten af regulativforslagene og en speciel del, hvor vore bemærkninger retter sig mod de specifikke regulativforslag.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Vesthimmerlands Kommune fortjener anerkendelse for de nye regulativforslag, der overvejende må ses som positive i relation til vandløbenes miljø og naturlige udvikling. Kommunen har helt overvejende valgt, at vandløbene fremover vedligeholdes efter princippet om teoretisk skikkelse, der sikrer vandledningsevnen, men som samtidig tillader vandløbet at udvikle sig mere naturligt. Princippet om vedligeholdelse efter teoretisk skikkelse fremmer således opfyldelsen af miljømålene for de af vandløbene, der er målsat.

Det skal dog bemærkes, at den fremtidige, mere naturnære vedligeholdelse af vandløbene næppe i sig selv er tilstrækkelig til, at vandløbene vil kunne opfylde de fastsatte miljømål i 2027.

Det fremgår af adskillige af regulativforslagene, at Vesthimmerlands Kommune selv er opmærksom på, at opfyldelsen af de målsatte vandløbs miljømål kræver en yderligere indsats. Kommunen foreslår derfor en mere skånsom, selektiv grødeskæring i mange vandløbsstrækninger, typisk hvor vandløbet har et godt fald eller hvor vandløbet ligger betydeligt under terræn. DN-V kunne ønske sig selektiv, manuel grødeskæring i flere og længere vandløbsstrækninger, men anerkender også, at kommunen i de foreliggende regulativforslag generelt har foretaget en afbalanceret afvejning af naturhensyn og afvandingshensyn.

Mere konkret vil DN-V foreslå, at der i regulativernes pkt. 8.6 gives vandløbsmyndigheden en udvidet kompetence til også at påbyde anlæg af stabiliserede vandingssteder eller anvendelse af mulepumpe/vindpumper i stedet for vandingssteder, ligesom vandløbsmyndigheden bør kunne stille krav til afstanden mellem drikkeplads og vandløbets brink. Det vil give vandløbsmyndigheden mulighed for at minimere antallet af vandingssted-huller i fx. §3-beskyttede enge, hvor kreaturerne i dag ofte efterlader dybe "sølehuller" ved drikkepladsen, hvorefter landmanden blot flytter mulepumpen og et nyt "sølehul" opstår.

DN-V har med anerkendelse noteret sig den gennemgående formulering i pkt. 8.7.

Den gennemgående formulering i regulativforslagenes pkt. 9.2.1, 2. afsnit: "*Vandløbsmyndigheden foretager grødeskæring til fastlagte terminer og skærer grøden til bunds efter de fastlagte skæringsbredder*" er uheldig og i modstrid med de mere skånsomme grødeskæringsmetoder "kombineret strømrendeskæring" og "selektiv grødeskæring", hvor gunstige grødearter såsom vandstjerne, vandranke, lancetbladet ærenpris o.lign. efterlades urørte og således ikke "skæres til bunds".

Efter DN-V's opfattelse er hele 2. afsnit i regulativforslagenes pkt. 9.2.1 overflødig, fordi grødeskæringsprincipperne for vandløbets delstrækninger beskrives nøje i det efterfølgende afsnit 9.2.2. Afsnittet bør derfor fjernes.

Af regulativforslagenes afsnit 9.3, sidste afsnit fremgår, at vandløbsmyndigheden kan foretage bekæmpelse af rød hestehov, bjørneklo m.v. langs vandløbet. Denne formulering bør efter DN-V's opfattelse udvides og præciseres til for eksempel:

"Vandløbsmyndigheden kan foretage bekæmpelse af invasive arter som rød hestehov, kæmpebjørneklo, japansk pileurt og kæmpepileurt m.v. langs vandløbet. Formålet med bekæmpelsen er at mindske udvaskningen af jord til vandløbet og forhindre spredning af arterne til andre lokaliteter."

Herudover virker det som om bestemmelserne om kantskæring i regulativforslagenes afsnit 9.3.1. er rutinemæssigt medtaget i de nye forslag. DN-V mener, at kommunen med fordel kunne indføje en generel formulering om, at kantskæring udføres efter behov og derefter beskrive principperne for den eventuelle kantskæring.

SPECIFIKKE BEMÆRKNINGER

- Lerkenfeld Å:** Ingen bemærkninger ud over de generelle.
- Afløb Gislum Enge:** DN-V vil anbefale, at den rørlagte del af vandløbet fritlægges helt eller delvist. Selv om det afvandede terræn er temmeligt fladt, ligger vandløbsbunden i rørledningen så lavt, at en frilægning næppe vil påvirke de afvandingsmæssige forhold. En frilægning vil helt givet fremme opfyldelsen af målsætningen for den nuværende åbne del af vandløbet.
- Principielt bør et miljømålsat vandløb efter DN-V's opfattelse ikke betegnes som et afløb. Vi foreslår derfor, at vandløbet omdøbes til fx. "Gislum Sønderbæk".
- Mejlstrup Bæk:** Styrterne på strækningen fra st. 1269-1281 m og styrtet i st. 1453 m udgør en spærring for vandrende fisk og smådyr og er derfor en hindring for målopfyldelsen. De bør derfor fjernes og vandløbet restaureres. (Redegørelsen side 31)
- Troelsbæk:** Ingen bemærkninger ud over de generelle.
- Bygum Bæk:** Ingen bemærkninger ud over de generelle.
- Stistrup Møllebæk:** Ingen bemærkninger ud over de generelle.
- Lillemølle Bæk:** DN-V har noteret sig med tilfredshed, at kommunen mener, at bækken har et godt økologisk potentiale og at vurderingen bakkes op af en mere skånsom grødeskæringspraksis end tidligere.
- Kastbæk Bæk Vest:** Regulativforslaget lægger op til manuel strømrødeskæring med 20 % restgrøde. Da bækken imidlertid primært løber gennem §3-beskyttede naturområder, græsningsarealer og krat mener DN-V, at skånsom manuel grødeskæring vil være mere hensigtsmæssigt i relation til opfyldelse af miljømålsætningen - samtidig med, at afvandingspotentialet bevares i tilstrækkeligt omfang.
- Mejlsigbækken:** Bækken løber i hele sin strækning gennem eller på grænsen af Lerkenfeld Å-fredningen og Natura 2000 Habitatsområde 30. Alligevel er vandløbet ikke miljømålsat i Vandmiljøplanen, men Vesthimmerlands Kommune fastslår, at vandløbet har et "Godt økologisk potentiale." Kommunens opmåling viser, at vandløbsbunden på hele strækningen ligger 1 - 1,5 meter under det omliggende terræn. På den baggrund skal DN-V foreslå, at regulativforslagets bestemmelse om strømrødeskæring med le eller med maskine ændres til skånsom manuel strømrødeskæring for at fremme naturtilstanden i fredningen og Natura 2000-området.

- Stensbækken:** Regulativforslaget foreskriver grødeskæring med 25 cm bred strømrende fra st. 0 til st. 336 enten manuelt eller med maskine (mejekurv). Det er DN-V opfattelse, at maskinel strømrendeskæring i kun 25 centimeters bredde kræver en særdeles erfaren og kompetent maskinfører. Vi skal derfor foreslå, at grødeskæringen på denne strækning udføres manuelt og ikke maskinelt.
- Afløbsgrøft Gedsted:** Vandløbet løber i Natura 2000 område H30 fra st. 270 til udløbet i st. 405 og er rørlagt fra fra st. 211 til st. 335. Vandløbet er ikke målsat i Vandplanen, men kommunen beskriver vandløbet som havende et "Godt økologisk potentiale". Regulativforslaget foreskriver maskinel strømrendeskæring i vandløbets åbne del, men da vandløbet ligger 1-1,5 meter under terræn, vil det efter DN-V's opfattelse ikke have negative afvandingsmæssige konsekvenser at grødeskære manuelt.
DN-V skal samtidig anbefale, at vandløbet på den nederste del - minimum strækningen i Natura 2000-området - fritlægges til gavn for naturtilstanden i og omkring vandløbet.
- Afløbsgrøft Foulum:** Regulativforslaget foreskriver skånsom manuel strømrendeskæring med bevarelse af gunstige arter. DN-V kan kun støtte forslaget, der vil fremme målopfyldelsen om "God økologisk tilstand".

Principielt bør et miljømålsat vandløb efter DN-V's opfattelse ikke betegnes som et afløb. Vi foreslår derfor, at vandløbet omdøbes til fx. "Foulum Vesterbæk".
- Mejeribækken:** Ingen bemærkninger ud over de generelle.
- Skelgrøften:** Ingen bemærkninger ud over de generelle.
- Lilleåen:** DN-V noterer sig med tilfredshed, at regulativforslaget lægger op til mere skånsomme, strækningstilpassede grødeskæringer. Lykkes det, kan resultatet blive et miljø- og naturmæssigt flot vandløb.
Den rørlagte strækning fra st. 925 - st. 1035 under Sognevejen bør efter DN-V's opfattelse åbnes vest for vejen til gavn for naturen og for at fremme opfyldelsen af miljømålet.
- Odderbæk:** Regulativet foreskriver manuel strømrendeskæring i reduceret bredde ved 2. skæring. Da bækken primært løber gennem natur- og græsningsarealer, vil det efter DN-V's opfattelse være ubetænkeligt at ændre grødeskæringsprincippet til manuel skånsom strømrendeskæring.
- Svingelbjerg Bæk:** Ingen bemærkninger ud over de generelle.

Østerbløde Bæk:

Bækken løber gennem såvel fredet som Natura 2000-beskyttet lokalitet fra st. 70 til udløbet og Vesthimmerlands Kommune vurderer, at bækken, der primært løber gennem natur- og græsningsarealer, har et "Godt økologisk potentiale". For at tilgodese naturhensynene i fredningen og habitatområdet bør grødeskæringsprincippet efter DV-V's opfattelse ændres fra manuel strømrendeskæring til skånsom manuel strømrendeskæring.

Skelgrøft fra Østrup: Ingen bemærkninger ud over de generelle.

Venlig hilsen

Svend Dahl
formand
DN Vesthimmerland